

Διάλεξη 12^η

Κυριάκος Κυριαζόπουλος,
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Νομικής ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Περιεχόμενα ενότητας

1. Διεθνής Συμφωνία μεταξύ Αγίας Έδρας και Δημοκρατίας της Κροατίας (άρθρα 10 έως 17).

Σκοποί ενότητας

1. Μελέτη της Διεθνούς Συμφωνίας μεταξύ της Αγίας Έδρας και της Δημοκρατίας της Κροατίας (άρθρα 10 έως 17).

Άρθρο 10

Παράγραφοι:

1. Τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα μπορούν να αποκτούν, να κατέχουν, να νέμονται ή να εκποιούν κινητά ή ακίνητα αγαθά, όπως και να αποκτούν και να εκποιούν περιουσιακά δικαιώματα, σύμφωνα με τις κανονικές διατάξεις κι εκείνες της νομοθεσίας της Δημοκρατίας της Κροατίας.
2. Τα νομικά πρόσωπα για τα οποία γίνεται λόγος στην παράγραφο 1 μπορούν να ιδρύουν ιδρύματα. Η δραστηριότητά τους, όσον αφορά τα πολιτειακά αποτελέσματα, ρυθμίζεται σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Σχολιασμός άρθρου 10

Παράγραφοι:

1. Αναγνωρίζει το δικαίωμα των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων της καθολικής εκκλησίας να αποκτούν, να κατέχουν, να νέμονται ή να εκποιούν κινητή ή ακίνητη περιουσία καθώς και να αποκτούν ή να εκποιούν άλλα περιουσιακά δικαιώματα. Το νομικό πλαίσιο αυτών των δικαιωμάτων συνίσταται από τις διατάξεις του κανονικού δικαίου και από τις διατάξεις της νομοθεσίας της Κροατίας.

Άρθρο 11

Παράγραφοι:

1. Η καθολική εκκλησία έχει το δικαίωμα να κατασκευάζει ναούς και εκκλησιαστικά κτήρια, να διευρύνει ή να τροποποιεί εκείνα που ήδη υπάρχουν, σύμφωνα με τους νόμους που ισχύουν στη Δημοκρατία της Κροατίας.
2. Ο επαρχιούχος επίσκοπος αποφασίζει για την ανάγκη κατασκευής εκκλησιαστικών κτηρίων κι επιλέγει σχετικώς τον χώρο σε συμφωνία με τα αρμόδια όργανα της Δημοκρατίας της Κροατίας.
3. Οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας της Κροατίας δε θα παίρνουν υπόψη τις αιτήσεις για την κατασκευή εκκλησιαστικών κτηρίων χωρίς να έχουν λάβει τη γραπτή συναίνεση του επαρχιούχου επισκόπου.

Σχολιασμός άρθρου 11

Παράγραφοι:

1. Αναγνωρίζεται το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας να κατασκευάζει, να διευθύνει ή να τροποποιεί ναούς και άλλα εκκλησιαστικά κτήρια. Καθιερώνεται η υποχρέωσή της να ενεργεί στα πλαίσια των νόων που ισχύουν για όλους στην Κροατία.
2. Αρμόδιος για την κατασκευή εκκλησιαστικών οικοδομημάτων και ειδικότερα για την διαπίστωση της ανάγκης κατασκευής τέτοιων οικοδομημάτων είναι ο επαρχιούχος επίσκοπος ο οποίος έχει το δικαίωμα να συμφωνεί με τα αρμόδια κρατικά όργανα το χώρο στον οποίο θα χτιστούν αυτά τα εκκλησιαστικά κτήρια.
 - Η αρμοδιότητά του, να συμφωνεί με τα αρμόδια κρατικά όργανα, είναι απαραίτητη διότι η ίδρυση ενός εκκλησιαστικού κτηρίου μπορεί να απαιτεί την ανάγκη τροποποίησης του πολεοδομικού σχεδίου για να καθοριστεί ποια θα είναι η θέση που θα προοριστεί για την ανέγερση του συγκεκριμένου εκκλησιαστικού κτηρίου.
3. Δεν επιτρέπεται στις αρμόδιες κρατικές αρχές να λαμβάνουν υπόψη τους αιτήσεις καθολικών πιστών για την κατασκευή εκκλησιαστικών κτηρίων αν προηγουμένως δεν έχουν λάβει τη γραπτή συναίνεση του επαρχιούχου επισκόπου.

Άρθρο 12

Παράγραφοι:

1. Στην καθολική εκκλησία είναι εγγυημένες οι ελευθερίες να τυπώνει, να δημοσιεύει και να διαδίδει βιβλία, περιοδικά κι εφημερίδες, όπως και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που συνδέεται με την αποστολή της.
2. Η καθολική εκκλησία έχει πρόσβαση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, εφημερίδες, ράδιο και τηλεόραση. Η καθολική εκκλησία έχει το δικαίωμα να ιδρύει και να διοικεί το δικό της ράδιο και τη δικιά της τηλεόραση σύμφωνα με τους νόμους της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Σχολιασμός άρθρου 12

Παράγραφοι:

1. Εγγυόνται στην καθολική εκκλησία δικαιώματα που αναφέρονται στην ελευθερία του τύπου, όπως είναι η ελευθερία εκτύπωσης, δημοσίευσης, διάδοσης βιβλίων ή το δικαίωμα στην πρόσβαση στα δημόσια ΜΜΕ.
2. Επίσης στο δικαίωμά της στην ελευθερία της έκφρασης για τους θρησκευτικούς της σκοπούς, περιλαμβάνεται και το δικαίωμά της να ιδρύει και να διοικεί δικά της ΜΜΕ. Η τελευταία δραστηριότητα ενημέρωσης δεν είναι καθαρά θρησκευτική, αλλά θρησκευτικά αιτιολογούμενη, γι' αυτό η καθολική εκκλησία υποχρεούται να ιδρύει και να διοικεί ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς συμμορφούμενη με τους σχετικούς νόμους της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Άρθρο 13

Παράγραφοι:

1. Ο κανονικός γάμος της καθολικής εκκλησίας, από τη στιγμή της τέλεσής του, παράγει πολιτειακά αποτελέσματα σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Δημοκρατίας της Κροατίας εάν δεν υπάρχουν πολιτειακά κωλύματα για τους συνάπτοντες τον γάμο και αν εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από το νόμο της Δημοκρατίας της Κροατίας.
 - Ο καθολικός γάμος παράγει πολιτειακά αποτελέσματα εφόσον:
 1. δεν υπάρχουν κωλύματα για τους συνάπτοντες το γάμο
 2. έχουν εκπληρωθεί οι προβλεπόμενες από το νόμο της Κροατίας προϋποθέσεις.

Άρθρο 13 (2)

2. Ο προβλεπόμενος τρόπος και χρόνος για την καταχώριση του κανονικού γάμου στο ληξιαρχείο καθορίζονται από τον αντίστοιχο νόμο της Δημοκρατίας της Κροατίας.
3. Η προετοιμασία για τον κανονικό γάμο περιλαμβάνει την εκπαίδευση των μελλοντικών συζύγων πάνω στη διδασκαλία της εκκλησίας για τον εξαίρετο χαρακτήρα του μυστηρίου του γάμου, ειδικά για την ενότητα και το αδιάλυτό του, καθώς και για τα πολιτειακά αποτελέσματα του γαμικού δεσμού σύμφωνα με το νόμο της Δημοκρατίας της Κροατίας.
 - Η προετοιμασία που γίνεται από πλευράς των θρησκευτικών λειτουργιών στους υποψήφιους συζύγους περιλαμβάνει την εκπαίδευσή τους πάνω στη σημασία του μυστηρίου του γάμου και ειδικότερα
 1. την ενότητα και το αδιάλυτό του
 2. τα πολιτειακά αποτελέσματα σύμφωνα με την νομοθεσία της Κροατίας.
- ❑ Το κανονικό δίκαιο της καθολικής εκκλησίας δεν επιτρέπει το διαζύγιο παρά μόνο την ακύρωση γάμου από το αρμόδιο εκκλησιαστικό δικαστήριο. Γι' αυτό το λόγο σ' αυτή τη διάταξη γίνεται λόγος για την ενότητα και το αδιάλυτο του καθολικού γάμου.

Άρθρο 13 (3)

4. Οι αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων για την ακυρότητα του γάμου κι εκείνες της ανώτατης αρχής της εκκλησίας για τη διάλυση του γαμικού δεσμού κοινοποιούνται στο αρμόδιο κρατικό δικαστήριο, προκειμένου να αναγνωριστεί το δεδικασμένο τους σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Άρθρο 14

Παράγραφοι:

1. Η Δημοκρατία της Κροατίας αναγνωρίζει το δικαίωμα των πιστών να συνενώνονται σύμφωνα με τους σκοπούς της εκκλησίας. Όσον αφορά τα πολιτειακά αποτελέσματα της δραστηριότητάς τους, οι εν λόγω συνενώσεις ρυθμίζονται σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Δημοκρατίας της Κροατίας.

- Αναγνωρίζονται τα σωματεία των πιστών για την εξυπηρέτηση των σκοπών της καθολικής εκκλησίας τα οποία ήδη προβλέπονται από τον κώδικα κανονικού δικαίου της λατινικής εκκλησίας.
- Τα πολιτειακά αποτελέσματα ίδρυσης αυτών των σωματείων δεν αναγνωρίζονται αυτοδικαίως αλλά ρυθμίζονται από τις νομικές διατάξεις, τη νομοθεσία της Κροατίας.

Άρθρο 14 (2)

2. Η Δημοκρατία της Κροατίας εγγυάται στους καθολικούς, στις συνενώσεις τους και στους οργανισμούς τους την πλήρη ελευθερία δράσης και δημόσιας δραστηριότητας είτε προφορικά είτε γραπτά.
 - Η πλήρης ελευθερία δράσης και δημόσιας δραστηριότητας είναι εγγυημένη όχι μόνο για τους κληρικούς αλλά για όλους τους καθολικούς, τις συνενώσεις τους ή τους οργανισμούς τους.

Άρθρο 15

Η Καθολική Εκκλησία έχει το δικαίωμα να ιδρύει εκπαιδευτικά ιδρύματα οποιουδήποτε βαθμού και να τα διοικεί σύμφωνα με τις δικές της διατάξεις, στα πλαίσια του σεβασμού των νομικών διατάξεων της Δημοκρατίας της Κροατίας.

- Αναγνωρίζεται το δικαίωμα της καθολικής εκκλησίας το οποίο καταφάσκεται και στον κώδικα κανονικού δικαίου της καθολικής εκκλησίας να ιδρύει εκπαιδευτικούς οργανισμούς οποιουδήποτε βαθμού και να τα διοικεί σύμφωνα με την εσωτερική της νομοθεσία. Ταυτόχρονα πρέπει να εφαρμόζονται και οι σχετικές νομικές διατάξεις του κράτους της Κροατίας.

Άρθρο 17

Παράγραφοι:

1. Η Καθολική Εκκλησία μπορεί ελεύθερα να οργανώνει οργανισμούς που αποβλέπουν στη διασφάλιση της φιλανθρωπικής δραστηριότητας και της κοινωνικής πρόνοιας, σύμφωνα με τις σχετικές κρατικές διατάξεις.
2. Τα εκκλησιαστικά ιδρύματα που έχουν φιλανθρωπικό σκοπό ή κοινωνικής πρόνοιας ή οι οργανισμοί που εξαρτώνται από την εκκλησία, διέπονται σε συμφωνία με τα καταστατικά τους και απολαμβάνουν των ίδιων δικαιωμάτων και προνομίων με εκείνα τα κρατικά ιδρύματα που ιδρύονται για τους ίδιους σκοπούς.

Άρθρο 17 (2)

3. Η καθολική εκκλησία και η Δημοκρατία της Κροατίας θα συμφωνούν για την αμοιβαία συνεργασία των δικών τους φιλανθρωπικών και κοινωνικής πρόνοιας ιδρυμάτων.
4. Οι αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας της Κροατίας και οι αρμόδιες εκκλησιαστικές αρχές θα θεσπίσουν με κοινή συμφωνία τους οικονομικούς πόρους τους οποίους η Δημοκρατία της Κροατίας θα παράσχει στους οργανισμούς της καθολικής εκκλησίας για την υπηρεσία του κοινού συμφέροντος της κοινωνίας.

Άρθρο 17 (3)

5. Οι οργανισμοί για τους οποίους πρόκειται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου διέπονται σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις της Δημοκρατίας της Κροατίας.
- Οι δραστηριότητες της φιλανθρωπίας και της κοινωνικής πρόνοιας εκλαμβάνονται από αυτή τη συμφωνία ως δραστηριότητες όχι καθαρά θρησκευτικές αλλά θρησκευτικά αιτιολογούμενες. Γι' αυτό η καθολική εκκλησία μπορεί ελεύθερα να ιδρύει και να οργανώνει τέτοιους οργανισμούς ωστόσο πρέπει να συμμορφώνεται ως προς τα ζητήματα ίδρυσης κι οργάνωσής τους με την κρατική νομοθεσία.
 - Αναγνωρίζεται το δικαίωμα στην αυτονομία της καθολικής εκκλησίας σχετικά με την ανάπτυξη των φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων δεδομένου ότι θα διέπονται από τα δικά τους καταστατικά. Επιπλέον, η ίδια διάταξη παρέχει τα ίδια δικαιώματα και τα ίδια προνόμια σ' αυτούς τους οργανισμούς με εκείνα τα οποία παρέχει το κράτος στους αντίστοιχους κρατικούς οργανισμούς.

Βιβλιογραφία

1. Διεθνής συμφωνία μεταξύ Αγίας Έδρας και της Δημοκρατίας της Κροατίας για νομικά ζητήματα

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Γιώργος Μαριάς
Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2016

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

